

Sikkerhetsdatablad

Utstedelsesdato: 20-02-2014

Versjon: 01.00/NOR

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn: Svovelsyre 32-42%

Stoffnavn: Svovelsyre

Registreringsnummer: -

EC-nummer: 231-639-5

CAS-nr.: 7664-93-9

Indeksnummer: 016-020-00-8

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Anbefalt bruk: Batteri med svovelsyre

Bruk som frarådes: Kun til yrkesmessig bruk

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Leverandør: EXIDE TECHNOLOGIES
Brobekkveien 101
Postboks 418 Økern
0513 Oslo

Tlf.: +47 22 07 47 00

Telefaks: +47 22 07 47 01

E-postadresse: startnorge@eu.exide.com / sales-norway@eu.exide.com

1.4. Nødtelefonnummer

+47 22 59 13 00 (Giftinformasjonen)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

DSD-klassifisering (Direktiv C;R35
67/548/EØF):

CLP-klassifisering (Forordning Skin Corr. 1A;H314 Met. Corr. 1; H290
(EF) nr. 1272/2008):

Se fullstendige R-setninger og H-setninger under punkt 16.

Viktigste skadevirkninger: Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. Kan være etsende for metaller.

2.2. Merkingselementer

Signalord:	Fare
Innhold:	Svovelsyre 32-42%
H-setninger:	Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.(H314) Kan være etsende for metaller.(H290)
P-setninger:	Benytt vernehansker/verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.(P280) VED SVELGING: Skyll munnen. IKKE framkall brekning.(P301/330/331) VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll/dusj huden med vann.(P303/361/353) VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen.(P305/351/338) Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.(P310)

2.3. Andre farer

Ingen vurdering foretatt for PBT og vPvB.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.1. Stoffer

Registreringsnummer	CAS/EC-nummer	Stoff	DSD-klassifisering (Direktiv 67/548/EØF)/ CLP-klassifisering (Forordning (EF) nr. 1272/2008)	w/w%	Note
	7664-93-9 231-639-5	Svovelsyre	C;R35 Skin Corr. 1A;H314 Met. Corr. 1;H290	32-42	

Se fullstendige R-setninger og H-setninger under punkt 16.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding:	Oppsøk frisk luft. Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag.
Svelging:	Skyll munnen grundig og drikk 1-2 glass vann i små slurker. Ved svelging må ikke brekning fremkalles. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
Hud:	Forurensede klær, klokker og smykker må fjernes omgående. Vask huden lenge og grundig med vann. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
Øyne:	Åpne øyet godt, fjern eventuelle kontaktlinser og skyll straks med vann (helst øyenskyller). Oppsøk lege omgående. Fortsett skyllingen til legen overtar behandlingen.
Utfyllende opplysninger:	Når lege oppsøkes, må sikkerhetsdatabladet eller etiketten vises.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Innånding av damp/sprøytetåke kan gi irritasjon i de øvre luftveiene. Svelging kan gi etseskader i munn, spiserør og magesekk. Smerter i munn, svelg og mage. Svelgebesvær, illebefinnende og blodig oppkast. Brune flekker og etsesår kan ses i og omkring munnen. Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt. Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling. Påse at medisinsk personell er informert om det aktuelle materialet, og at de tar de nødvendige forholdsregler for å beskytte seg selv.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1. Sløkkingsmidler

Egnede slukningsmidler Produktet er ikke direkte brennbar. Velg brannslukningsmidler basert på branntypen i omgivelsene. Slokk med pulver, skum, kullsyre eller vanntåke. Bruk vann eller vanntåke til nedkjøling av ikke antent lager.

Uegnede slukningsmidler Bruk ikke vannstråle siden det kan spre brannen.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Ved brann spaltes produktet og følgende farlige gasser kan dannes: Karbonmonoksid og karbondioksid/ Svoveloksider.

5.3. Råd til brannmannskaper

Hvis det kan gjøres uten fare, fjernes beholdere fra det branntruede området. Unngå innånding av damp og røykgass, oppsøk frisk luft. Slukningsvann som har vært i kontakt med produktet, kan være etsende. Bruk et uavhengig friskluftsapparat med overtrykk sammen med kjemisk vernedrakt.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

For ikke-innsatspersonell: Hold deg motvinds/hold avstand fra kilde. Stopp evt. lekkasjer hvis dette kan gjøres uten risiko. Bruk hansker. Bruk vernebriller/ansiktsskjerm.

For innsatspersonell: I tillegg til ovenstående: Kjemikalievernetøy anbefales, tilsvarende NS-EN 943-2.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Søl må ikke tilføres kloakkavløp og/eller overflatevann.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Søl indemmes og oppsamles med sand eller annet absorberende materiale og overføres til egnede avfallsbeholdere. Tørk opp mindre utslipp med en klut. Forsiktig! Etsende. Skyll med vann.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se punkt 8 for type verneutstyr. Se punkt 13 for kassering.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Arbeidet skal foregå under effektiv prosessventilasjon (for eksempel med punktavsug). Rennende vann og øyenskyller må være tilgjengelige. Nøddusj må være tilgjengelig. Vask hendene før pauser og før toalettbesøk, og når arbeidet er slutt.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforeneligheter

Oppbevares forsvarlig, utilgjengelig for barn og ikke sammen med matvarer, dyrefôr, legemidler o.l. Under oppbevaring skal originalemballasjen holdes tett lukket. Oppbevares på et godt ventilert sted. Må ikke oppbevares sammen med følgende: Baser/ Reduksjonsmidler.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Administrative normer:

Innholdsstoff:	Administrativ norm	Anmerkninger
Svovelsyre	- ppm 0,1 mg/m ³	K,*

Rettsgrunnlag: Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier), FOR 2011-12-06 nr 1358. Sist endret ved FOR-2013-01-07-12.

Anmerkninger: K: Kreftfremkallende stoff.
*: torakal fraksjon

Målemetoder: Samsvar med administrative normer kan kontrolleres med yrkeshygieneiske målinger på arbeidsplassen.

8.2. Eksponeringskontroll

Egnede tiltak for Bruk verneutstyr som angitt nedenfor.

eksponeringskontroll:

Personlig verneutstyr, beskyttelse av øyne/ansikt:	Bruk vernebriller/ansiktsskjerm. Øyenvern skal samsvare med EN 166.
Personlig verneutstyr, beskyttelse av hud:	Bruk hansker. Materialtype og -tykkelse: Fluorgummi/0,7 mm. Gjennomtrengningstid: > 8 timer. Nitrilgummi/0,2 mm. Gjennomtrengningstid: 30 min. Hansker skal samsvare med EN 374.
Personlig verneutstyr, åndedrettsvern:	Ved utilstrekkelig ventilasjon må det brukes åndedrettsvern. Filtertype: E/ P. Åndedrettsvern skal samsvare med en av følgende standarder: EN 136/140/145.
Miljøeksponeringstiltak:	Det skal sikres at lokale utslippsbestemmelser overholdes.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Aggregattilstand:	Væske
Farge:	Fargeløs
Lukt:	Luktfri
Luktterskel:	Ingen data
pH (bruksferdig oppløsning):	<1 (20 °C)
pH (konsentrat):	Ingen data
Smeltepunkt/frysepunkt:	Ingen data
Startkokepunkt og kokepunktintervall:	Ca. 115 °C
Flammepunkt:	Ingen data
Fordampningshastighet:	Ingen data
Antennelighet (fast stoff, gass):	Ikke-brennbar
Øvre/nedre antennelighetsgrenseverdier:	Ingen data
Øvre/nedre eksplosjonsgrenseverdier:	Ingen data
Damptrykk:	<0,1 kPa (Svovelsyre 98%)
Damptetthet:	Ingen data
Relativ tetthet:	1,24-1,32 g/cm ³ (Svovelsyre 32-42%)
Løselighet:	Løselighet i vann: Fullstendig blandbar
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann:	Ingen data
Selvantennelsestemperatur:	Ingen data
Nedbrytningstemperatur:	Ingen data
Viskositet:	Ingen data
Eksplosive egenskaper:	Ikke eksplosjonsfarlig
Oksidasjonsegenskaper:	Oksiderende.

9.2. Andre opplysninger

Ingen.

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Reagerer med følgende: Baser/ Metaller/ Reduksjonsmidler. Reagerer med følgende under varmeutvikling: Vann.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt når det brukes i henhold til leverandørens anvisninger.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Damp og luft kan danne eksplosive blandinger.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå kontakt med fuktighet og vann. Må ikke utsettes for oppvarming (f.eks. sollys).

10.5. Uforenlige materialer

Baser/ Metaller/ Reduksjonsmidler.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Karbonmonoksid og karbondioksid/ Svoveloksid.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt toksisitet - oral:	Svelging kan gi ubehag. Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt. 7664-93-9: Rotte: LD50 = 2140 mg/kg
Akutt toksisitet - dermal:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Akutt toksisitet - innånding:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Basert på tilgjengelige data er klassifiseringskriteriene ikke oppfylt. 7664-93-9: Rotte: LC50 = 0,375 mg/l
Hudetsing/irritasjon:	Virker etsende og gir brennende smerte, rødme, blærer og etsesår ved hudkontakt. 7664-93-9: Etsende
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon:	Øyekontakt kan gi dype etseskader, smerter, tåreflod og kramper i øyelokkene. Risiko for alvorlig øyeskade med synstap.
Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Kimcellemutagenitet:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Kreftfremkallende egenskaper:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata er ikke entydige. 7664-93-9: Karsinogene virkninger påvist. (IARC gr. 1)
Skadelig for reproduksjonsevnen:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Enkel STOT-eksponering:	Innånding av damp kan virke irriterende på de øvre luftveiene. Gir svie i nese, munn og hals samt nysing, hoste, pustevansker og smerter i brystet.
Gjentatte STOT-eksponeringer:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Skadelig for luftveiene:	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testdata foreligger ikke.
Andre toksikologiske virkninger:	Svelging kan gi etseskader i munn, spiserør og magesekk. Smerter i munn, svelg og mage. Svelgebesvær, illebefinnende og blodig oppkast. Brune flekker og etsesår kan ses i og omkring munnen.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

	Produktet er ikke klassifiseringspliktig. Testresultatene skyldes produktets korroderende virkning, og sier ikke noe om produktets toksisitet.
Akutt toksisitet:	7664-93-9: Fisk: <i>Gambusia affinis</i> : 96hLC50 = 42 mg/l Daphnia: Artsnavn ikke angitt: 48hEC50 = >29 mg/l

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Begrepet bionedbrytbarhet er ikke relevant, da produktet kun inneholder uorganiske stoffer.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Testdata foreligger ikke.

12.4. Mobilitet i jord

Testdata foreligger ikke.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen vurdering foretatt.

12.6. Andre skadevirkninger

Produktet påvirker pH i vannmiljøet lokalt.

AVSNITT 13: Disponering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Unngå utslipp til kloakkavløp eller overflatevann. Samle søl og avfall i lukkede, tette beholdere for kassering i henhold til reglene om behandling av farlig avfall. Avfallet skal deklarerer og leveres til innsamlere og anlegg godkjent for håndtering av farlig avfall.

EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel 06 01 01 Svovelsyre og svovelholdige syrer

EAL-kode: Avhenger av bransje og bruk, for eksempel 16 06 06 Separat innsamlet elektrolytt fra batterier og akkumulatører

Absorpsjonsmiddel/kluter forurenset med produktet:

EAL-kode: 15 02 02 Absorbenter, filtreringsmaterialer (herunder oljefiltre som ikke er spesifisert andre steder), tørkekluter og vernetøy som er forurenset av farlige stoffer.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

ADR/RID

14.1. FN-nummer	2796
14.2. FN-forsendelsesnavn	BATTERIVÆSKE, SYRE
14.3. Transportfareklasse(r)	8
14.4. Emballasjegrupper	II
Farenummer	80
Tunnelrestriksjonskode:	E
14.5. Miljøfarer	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).

ADN

14.1. FN-nummer	2796
14.2. FN-forsendelsesnavn	BATTERY FLUID, ACID
14.3. Transportfareklasse(r)	8
14.4. Emballasjegrupper	II
14.5. Miljøfarer	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).
Miljøfare i tankskip:	-

IMDG

14.1. FN-nummer	2796
14.2. FN-forsendelsesnavn	BATTERY FLUID, ACID
14.3. Transportfareklasse(r)	8
14.4. Emballasjegrupper	II
14.5. Miljøfarer	Produktet er ikke en Marine Pollutant (MP)
IMDG Code segregation group:	1 - Acids

ICAO/IATA

14.1. FN-nummer	2796
-----------------	------

14.2. FN-forsendelsesnavn	BATTERY FLUID, ACID
14.3. Transportfareklasse(r)	8
14.4. Emballasjegrupper	II
14.5. Miljøfarer	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig (symbol: fisk og tre).

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk
Ingen.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket
Ikke relevant.

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser

Omfattes av: Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid), FOR-2011-12-06-1357. Sist endret ved FOR-2013-06-18-658.

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Spesielle bestemmelser:

Personer under 18 år må ikke bruke eller utsettes for produktet i yrkesmessig sammenheng. Ungdom over 15 år er imidlertid unntatt fra denne regelen hvis produktet inngår som et nødvendig ledd i en utdanning.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er ikke utført.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Forklaring av forkortelsene:

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: Very Persistent and Very Bioaccumulative
STOT: Specific Target Organ Toxicity

R-setninger:

R35 Sterkt etsende.

H-setninger:

H290 Kan være etsende for metaller.
H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne.

Utdannelse:

Grundig kjennskap til dette sikkerhetsdatabladet skal være påkrevd.

Utfyllende opplysninger:

Dette sikkerhetsdatabladet er utarbeidet for og gjelder utelukkende dette produktet. Det er basert på vår nåværende kunnskap, samt de opplysninger leverandøren har kunnet levere om produktet ved utarbeidelsen. Sikkerhetsdatabladet overholder gjeldende lovgivning for utarbeidelse av sikkerhetsdatablad i henhold til 1907/2006/EF (REACH) med senere endringer.